Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Vragen gesteld door de leden der Kamer

2016Z02691

Vragen van de leden **Knops** en **Omtzigt** (beiden CDA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht Turkse journalisten bedreigd met levenslang vanwege «Adana-gate»* (ingezonden 9 februari 2016).

Vraag 1
Heeft u kennisgenomen van de berichtgeving[1] dat het Turkse Openbaar Ministerie levenslange gevangenisstraffen eist tegen twee journalisten vanwege het onthullen van wapentransporten door de Turkse geheime dienst naar jihadisten in Syrië?

Vraag 2
Klopt het dat hoofdredacteur Can Dündar en redacteur Erdem Gül van de krant Cumhuriyet worden vervolgd voor spionage, poging tot omverwerping van de regering en steun aan een terroristische organisatie? Hebben zij kennis kunnen nemen van de aanklachten tegen hen?

Vraag 3
Klopt het dat beide journalisten, indien veroordeeld, een strenger regime opgelegd krijgen met zwaardere omstandigheden en beperktere vrijetijdsbesteding in de gevangenis?[2]

Vraag 4
Hoe beoordeelt u het protest van 11 vooraanstaande organisaties[3] die opkomen voor de persvrijheid en vrijheid van meningsuiting? Deelt u hun zorgen over de toenemende autoritaire trend in Turkije?

Vraag 5
Is het waar dat deze organisaties en andere journalisten Can Dündar en Erdem Gül niet mogen bezoeken in de gevangenis? Acht u dit strenge regime in strijd met de mensenrechten?

---

[1] http://www.volkskrant.nl/buitenland/turkse-oppositiejournalisten-horen-levenslang-tegen-zich-eisen~a4233156/
[2] http://www.bbc.com/news/world-europe-35422357
[3] http://www.freemedia.at/newssview/article/international-delegates-travel-to-turkeys-silivri-prison-to-show-support-for-imprisoned-journalis.html

Vraag 6
Deelt u de opvatting van Human Rights dat Can Dündar en Erdem Gül met het publiceren van foto's van trucks vol wapens en munitie hun werk deden als journalisten, en niets meer dan dat?

Vraag 7
Vindt u de aanklachten proportioneel?

Vraag 8
Bent u net als Eurocommissaris voor Uitbreiding Hahn geschokt door deze vervolging?

Vraag 9
Deelt u de opvatting[4] dat Can Dündar en Erdem Gül zijn uitgegroeid tot symbolen van de toenemende onderdrukking van de media door de Turkse regering?

Vraag 10
Hoe beoordeelt u de statements van de Amerikaanse vicepresident Biden bij diens bezoek aan Turkije, waaronder een ontmoeting met de vrouw van Can Dündar, als steunbetuiging aan beide journalisten? Bent u bereid tot een soortgelijk, publiekelijk statement namens Nederland? Zo nee, waarom niet?

Vraag 11
Bent u bereid deze kwestie en de ernstig bedreigde persvrijheid in Turkije in het algemeen te adresseren in de EU en tot actie op te roepen om de journalisten onmiddellijk vrij te laten?

Vraag 12
Hoe geloofwaardig vindt u de eerdere uitleg van de Turkse regering over de trucks vol wapens en munitie waarover Cumhuriyet gepubliceerd heeft, namelijk dat deze hulpgoederen zouden vervoeren naar Turkmenen in Syrië? Hoe kan het vervoeren van hulpgoederen een staatsgeheim zijn en tot deze vervolging journalisten leiden?

Vraag 13
Hoe beoordeelt u het dat Turkije in deze zaak, «Adana-gate», niet alleen tegen journalisten optreedt die erover publiceerden, maar ook tegen officieren van justitie en gendarmeries die destijds verantwoordelijk waren voor het aanhouden en doorzoeken van de trucks?

Vraag 14
Herinnert u zich de geheime documenten over «Adana-gate» die het kabinet eerder uit de Kamer kreeg aangereikt?[5] Vindt u het, ook basis van dit bewijsmateriaal, aannemelijk dat Cumhuriyet de waarheid gepubliceerd heeft?

Vraag 15
Bent u bereid met dit bewijsmateriaal en de nieuwe, ernstige ontwikkelingen in «Adana-gate» opheldering te vragen bij Turkije en te pleiten voor onafhankelijk internationaal onderzoek naar deze zaak? Zo nee, waarom niet?

Vraag 16
Aangezien u in uw brief over intensivering van de strijd tegen ISIS d.d. 29 januari jl. openlijk heeft toegegeven dat Turkije de gewapende Syrische oppositie steunt, bent u nu wel voorstander van een onafhankelijk internationaal onderzoek naar deze steun? Zo nee, waarom niet?

Vraag 17
Vindt u steun aan jihadisten in Syrië passen bij een NAVO-bondgenoot? Waarom wel/niet?

---

[4] http://www.volkskrant.nl/buitenland/turkse-oppositiejournalisten-horen-levenslang-tegen-zich-eisen~a4233156/

[5] Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 1316